

บรรณาธิการแถลง

บรรณาธิการแถลง

น่ายินดีที่วารสารฉบับนี้มีผู้เสนอบทความวิชาการเข้ามาเป็นจำนวนมาก และได้ผ่านการพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่รวม 15 เรื่อง จัดเป็นนิพนธ์ต้นฉบับ 12 เรื่อง บทปริทัศน์ 3 เรื่อง

นิพนธ์ต้นฉบับเรื่องแรก **การพัฒนาและตรวจสอบความถูกต้องวิธีวิเคราะห์ Andrographolide จากฟ้าทะลายโจร ด้วย UPLC** ซึ่งพบว่าสามารถแยก andrographolide ออกจากสารกลุ่ม diterpene lactones อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความแม่นยำ ความเที่ยง ความเป็นเส้นตรง และช่วงการวิเคราะห์ รวมทั้งความคงทนต่อสภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบความถูกต้องของวิธีวิเคราะห์ของ USP และ ICH Guidelines สามารถนำไปใช้เป็นวิธีมาตรฐานในการตรวจเอกลักษณ์และควบคุมคุณภาพ andrographolide ในวัตถุดิบฟ้าทะลายโจรได้ โดยสามารถประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการตรวจลงได้มากด้วย นับเป็นพื้นฐานที่ดีในการพัฒนายาจากสมุนไพรตามมาตรฐานสากล ซึ่งจะทำให้ทิศทางการนโยบาย “ประเทศไทย 4.0” บรรลุเป้าหมายได้จริง ตำรับยาที่มีกัญชาเป็นส่วนผสมที่คัดเลือกแล้ว 16 ตำรับว่า “มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย วิธีการผลิตไม่ยุ่งยากซับซ้อน ตัวยาหาไม่ยาก และมีสรรพคุณที่แก้ปัญหามาตรฐานสูง” จากตำรับที่พบทั้งสิ้น 93 ตำรับ จะต้องเริ่มสร้างพื้นฐานในเรื่องนี้โดยเร็ว

เรื่องที่สอง **คุณสมบัติทางกายภาพ-เคมีของใบมะรุ้มแห้ง** ก็เป็นการพัฒนาแนวทางกำหนดมาตร

ฐานทางเคมีของใบมะรุ้มแห้ง ในตำรามาตรฐานยาสมุนไพรไทย คล้ายคลึงกับเรื่องแรก เรื่องที่สาม **การพัฒนาตำรับครีมย้อมผมออกจากสารสกัดเปลือกคุณและสีเสียดไทย** เป็นความพยายามในการพัฒนาสมุนไพรเป็นเครื่องสำอางทางเลือก ผลการศึกษาเป็นผลเบื้องต้นจะต้องมีขั้นตอนการพัฒนาต่อไปอีกมาก เรื่องที่สี่ **ผลของชุดนวัตกรรมทัพบม้อเกลือด้วยตนเองในหญิงหลังคลอด** เป็นความพยายามในการศึกษาประสิทธิผลของอุปกรณ์การอยู่ไฟของการแพทย์แผนไทย ที่มีการดัดแปลงให้สามารถใช้ได้อย่างสะดวก และปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ซึ่งพบว่ามีผลต่อการลดระดับความปวดมดลูก ปวดกล้ามเนื้อ และปริมาณน้ำคาวปลา แต่เพราะเป็นการศึกษาแบบกึ่งทดลองไม่มีกลุ่มเปรียบเทียบ ผลต่าง ๆ ที่พบจึงเป็นเพียงผลเบื้องต้น

เรื่องที่ห้า **ผลทันทีของการรักษาด้วยแผ่นประคบร้อนที่แตกต่างกันต่อจุดกดเจ็บชนิดแฝง และความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อขา: การทดลองทางคลินิก** โดย มีการสุ่มตัวอย่างแบบปกปิดทางเดียว พบว่าการรักษาด้วยแผ่นประคบร้อน ทั้ง 3 ชนิด สามารถลดความเจ็บปวดของจุดกดเจ็บชนิดแฝงและเพิ่มความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อขาได้ใกล้เคียงกัน โดยแผ่นประคบร้อนสมุนไพรให้ความรู้สึกผ่อนคลายและบรรเทาอาการปวดได้ดีกว่าอีก 2 ชนิด ผลดังกล่าวเป็นเพียงผลเบื้องต้น เพราะกลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็กมาก เพียง 18 คน เรื่องที่หก **การศึกษาเบื้องต้นเกี่ยว**

กับผลการเพิ่มสมาธิในเด็กสมาธิสั้นที่ฝึกฤๅษีตัดตน เป็นการฝึกสมาธิเบื้องต้นโดยนํ้าการฝึกฤๅษีตัดตน 5 ท่า มาดัดแปลงให้ง่าย และทดลองกับเด็กสมาธิสั้น 4 คน จากขนาดตัวอย่างที่คำนวณไว้ 19 คน พบว่าเด็กมีสมาธิดีขึ้น ความหุนหันพลันแล่น และการไม่อยู่นิ่งลดลง จึงน่าสนใจที่จะทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ขึ้นต่อไป

เรื่องที่เจ็ด **ประสิทธิผลของยาหม่องพริกต่อระดับความปวด ระดับขีดเริ่มของอาการปวด และองค์ความเคลื่อนไหวของคอ ในผู้ป่วยที่มีอาการปวดหลังส่วนบน จากกลุ่มอาการปวดกล้ามเนื้อและพังผืด** ในกลุ่มตัวอย่าง 50 ราย เปรียบเทียบการใช้ยาหม่องพริกกับยาหลอก พบว่ากลุ่มที่ได้รับยาหม่องพริกมีค่าระดับความรุนแรงของอาการปวดดีขึ้นมากกว่ากลุ่มยาหลอกอย่างมีนัยสำคัญ จึงเป็นรายงานที่น่าสนใจ ทั้งในประเด็นที่จะทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ขึ้น และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาหม่องพริก ซึ่งมีผลข้างเคียงสำคัญ คืออาการแสบร้อน เรื่องที่แปด **การรักษาอาการเครียดในศาสตร์การแพทย์แผนไทย** เป็นผลงานของนักศึกษาหลักสูตรการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ระดับปริญญาโทที่มีการศึกษาคัมภีร์การแพทย์แผนไทยอย่างกว้างขวาง ทั้ง 26 คัมภีร์ และเลือกศึกษาจากคัมภีร์ 9 เล่มที่กล่าวถึงอาการที่เข้าได้กับอาการเครียด รวมทั้งศึกษาจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านเวชกรรมแผนไทย 9 คน ข้อเสนอที่น่าสนใจที่จะมีการอภิปรายเพื่อให้เกิดความงอกงามและแตกฉานในเรื่องนี้ต่อไป

เรื่องที่เก้า **ตำรับยาสมุนไพรสำหรับอาการตกขาว: กรณีศึกษาหมอพื้นบ้านภาคใต้ “หมอเสถียรหอมเกตุ”** เป็นการบันทึกภูมิปัญญาของหมอพื้นบ้านรายหนึ่งอย่างเฉพาะเจาะจงที่ตำรับยาสมุนไพรสำหรับอาการตกขาว เป็นผลเบื้องต้นที่จะต้องมีการ

ศึกษาเชิงลึกต่อไปอีกมาก โดยเฉพาะผลและความปลอดภัยของตำรับยาดังกล่าว เรื่องที่สิบ **การศึกษาการรักษาด้วยตำรับยาสมุนไพรใน 7 กลุ่มโรค: กรณีศึกษาหมอประวิทย์ แก้วทอง จังหวัดสงขลา** เป็นการบันทึกภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านอีกหนึ่งราย หมอพื้นบ้านทั้งสองรายนี้ เป็นหมอพื้นบ้านที่เป็นที่ยอมรับและเป็นที่พึ่งของชาวบ้านในชุมชนอย่างแท้จริง ไม่ใช่หมอพื้นบ้าน “ก้ามะลอ” ที่ปรากฏเป็นข่าวครึกโครมเป็นระยะ ๆ

เรื่องที่สิบเอ็ด **การประเมินค่ายสุขภาพตามแนวทางการแพทย์ทางเลือกวิถีธรรม** เป็นความพยายามผสมผสานวิธีการบำบัดและวิธีการรักษาสุขภาพรวม 9 วิธี จัดเป็นค่ายสุขภาพแล้วประเมินผลของแต่ละวิธี ซึ่งเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นที่ต้องทำการศึกษาเพิ่มเติมอีกมาก เรื่องที่สิบสอง **สถานการณ์การวิจัยสมุนไพรไทย: การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบและข้อเสนอเชิงนโยบาย** โดยการทบทวนบทความวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่างานวิจัยสมุนไพรในประเทศไทยยังขาดทั้งรูปแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพ การทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยเชิงทดลอง และมีข้อเสนอให้งานวิจัยใน 5 ปีข้างหน้า ควรเป็นงานวิจัยที่ควบคู่กับนโยบายประเทศร้อยละ 30 งานวิจัยที่มีสมมูลระหว่างนโยบายและการปฏิบัติร้อยละ 40 และงานวิจัยโดยนักวิจัยหน้าใหม่ร้อยละ 30 น่าสนใจว่าจะมีผู้ใดให้ความสนใจอย่างแท้จริงโดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพของงานวิจัยสมุนไพรเพื่อให้บุคลากรในวิชาชีพสุขภาพให้ความเชื่อมั่นในการสั่งใช้สมุนไพรเพิ่มขึ้น

บทปริทัศน์เรื่องแรก **สถิติกลุ่มโรคและตำแหน่งดวงดาว** เป็นความพยายามเชื่อมโยงวิชาโหราศาสตร์กับสถิติโรค แต่เนื่องจากขนาดตัวอย่างน้อยมาก และไม่มีข้อมูลเวลาและสถานที่เกิด จึงทำให้ไม่สามารถ

สรุปผลได้ เรื่องที่สอง การสืบค้นจุดฝังเข็มที่ใช้บ่อยในการรักษากล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด โดยศึกษาจากข้อมูลในระบบออนไลน์ของสาธารณสุขประชาชนจีน พบจุดฝังเข็มที่ใช้บ่อย 3 อันดับแรก ซึ่งใช้หลักเกณฑ์การเลือกจุดตามเส้นลมปราณเป็นหลัก เรื่องที่สาม กัญชา กัญชา เป็นยาวิเศษจริงหรือ เป็นการทบทวนข้อมูลทั้งองค์ความรู้ทางการแพทย์ นโยบายและกฎหมายเรื่องกัญชาโดยสังเขป เพื่อตอบคำถามว่ากัญชาเป็นยาวิเศษอย่างที่ป็นข่าวอย่างกว้างขวางทั้งในสื่อกระแสหลักและสื่อสังคมออนไลน์จริงหรือไม่ เพื่อให้การตัดสินใจทางนโยบาย

ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของประเทศไทยเดินไปในทิศทางที่ถูกต้อง เป็นประโยชน์มากที่สุด และเป็นโทษน้อยที่สุดต่อสังคมไทย ทั้งนี้นิพนธ์ต้นฉบับและบทปริทัศน์ทุกเรื่อง ผ่านเข้าสู่ระบบการทบทวนแบบปกปิดสองด้านโดยเคร่งครัด

ภาคปกปิดกะ มีเรื่อง โกฐสอ จากตำราอ้างอิงสมุนไพรไทยซึ่งเป็นตัวยาหนึ่งในตำรับยาที่มีกัญชาเป็นส่วนผสม และพจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนจีน เล่ม 2 เช่นเดิม ส่วนวารสารสโสมสร เป็นเรื่องของกัญชา

นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์

Thai Journal Citation Index Centre
ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย

คณะพลังงานสิ่งแวดล้อมและวัสดุ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 126 ประชาอุทิศ บางมด กรุงเทพฯ 10140
Ins/Insars: 0-2470-8647 http://tci.tu.or.th

ประกาศศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI)

เรื่อง การประเมินด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณวารสารวิชาการไทยในฐานข้อมูล TCI

ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) มีแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพวารสารวิชาการไทยด้วยการจัดประเมินคุณภาพวารสารอย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินการประเมินและจัดกลุ่มคุณภาพวารสารไทย (re-evaluations) ในฐานข้อมูล TCI ทุกๆ 5 ปี เพื่อเพิ่มศักยภาพการพัฒนางานวิจัยผ่านวารสารวิชาการที่มีคุณภาพ องค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพวารสารคือ การดำเนินงานวารสารที่ถูกต้องตามจริยธรรม/จรรยาบรรณ (publication ethics)

ในปี 2562 นี้ ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) จึงมีแนวคิดในการพิจารณาองค์ประกอบด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณของวารสารวิชาการไทยในฐานข้อมูล TCI **นอกเหนือจากเกณฑ์การประเมินและจัดกลุ่มคุณภาพวารสารรอบปกติ** โดยมีการพิจารณาในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารต้องผ่านการตรวจสอบการพิมพ์ซ้ำ/ซ้ำซ้อน (duplications/plagiarism) เช่น การไม่ดำเนินการที่เหมาะสมกับบทความที่ตรวจพบว่ามีกรณีการตีพิมพ์ซ้ำหรือซ้ำซ้อน เป็นต้น
2. การตีพิมพ์เผยแพร่บทความที่มี conflict of interest เช่น หัวหน้ากองบรรณาธิการ (editors) ตีพิมพ์เผยแพร่บทความของตนเองอย่างมีนัยสำคัญ หรือ ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพบทความก่อนการตีพิมพ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับบทความ เป็นต้น
3. จำนวนและคุณภาพการอ้างอิงของวารสารผิดไปจากสภาพความเป็นจริง เช่น มีการกำกับและร้องขอให้มีการอ้างอิงบทความในวารสารทั้งในลักษณะลับหรือเปิดเผย และมีการใช้อ้างอิงที่ไม่ถูกต้องและสอดคล้องกับเนื้อหา เป็นต้น
4. การเก็บค่า page charge หรือ processing fee มีการดำเนินการอย่างไม่โปร่งใส เช่น ไม่มีประกาศกระบวนการเรียกเก็บอย่างชัดเจน หรือไม่ระบุราคาหรือเงื่อนไขของการเรียกเก็บค่า page charge เป็นต้น
5. หัวหน้ากองบรรณาธิการและกองบรรณาธิการต้องกำกับให้การดำเนินงานของวารสาร เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ให้ถูกต้องตามจริยธรรม/จรรยาบรรณ และต้องดำเนินการอย่างเหมาะสมกับผู้พิมพ์หรือบทความที่ตรวจพบว่ามีกรณีการทำผิดด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณ
6. อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม/จรรยาบรรณและมาตรฐานการจัดการวารสาร

บัดนี้ ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ได้เปิดรับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการผิดจริยธรรม/จรรยาบรรณของวารสารในช่องทางต่าง ๆ โดยศูนย์ฯ จึงกำหนดแนวทางเพื่อดำเนินงานด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณของวารสารในฐานข้อมูล TCI ดังนี้

1. เมื่อได้รับข้อร้องเรียน ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) จะตรวจสอบข้อมูลหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และในกรณีที่ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ศูนย์ฯ อาจแจ้งกลับไปยังบรรณาธิการวารสารเพื่อรับทราบและชี้แจง
2. เมื่อศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ได้รับคำชี้แจงและตรวจสอบแล้ว พบว่าข้อร้องเรียนนั้นเป็นจริง วารสารจะถูกถอดจากกลุ่มประเมินปกติ (กลุ่ม 1-3) และถูกจัดไปอยู่ในกลุ่มวารสารที่ไม่ผ่านเกณฑ์จริยธรรม/จรรยาบรรณข้างต้น เป็นเวลา 2-5 ปี (embargo period) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักฐาน ลักษณะ และข้อเท็จจริงด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณที่ปรากฏของแต่ละวารสาร

ประกาศ ณ วันที่ 24 มิถุนายน 2562

ศ.ดร.นงคฤทธิ์ สมบัติสมภพ

หัวหน้าศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI)